

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2018

Α.Ο.Θ. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Θέματα και Απαντήσεις

Επιμέλεια: Ομάδα Οικονομολόγων

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΩΘΗΣΗ

Αφειρηρία το μέλλον

ΓΥΜΝΑΣΙΟ / ΛΥΚΕΙΟ

ΩΘΗΣΗ

Αφειρηρία το μέλλον

<http://www.othisi.gr>

Παρασκευή, 15 Ιουνίου 2018
ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡ/ΚΗΣ
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α. Το πραγματικό κόστος ενός αγαθού είναι τα άλλα αγαθά που θυσιάστηκαν για την παραγωγή του.
 - β. Όταν η τιμή ενός αγαθού μειώνεται, αυξάνεται η ζήτηση του και όταν η τιμή αυξάνεται, μειώνεται η ζήτηση του (όταν οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί)
 - γ. Όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, τότε το συνολικό προϊόν αρχίζει να αυξάνεται με φθίνοντα ρυθμό.
 - δ. Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως προσδιοριστικός παράγοντας της προσφοράς, αφορά αποκλειστικά την αγοραία καμπύλη προσφοράς.
 - ε. Ταυτόχρονη αύξηση της προσφοράς και της ζήτησης ενός αγαθού είναι δυνατόν να μη μεταβάλλει την τιμή του.

Μονάδες 15

Για τις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Έστω ο συνδυασμός K ($80X$, 50Ψ) δύο αγαθών X και Ψ επί της Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας. Τότε:
- α. η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού X που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι 80 μονάδες.

- β. η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού Ψ που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι 50 μονάδες.
- γ. η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού X που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι μεγαλύτερη από 80 μονάδες.
- δ. η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού Ψ που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι μικρότερη από 50 μονάδες.

Μονάδες 5

A3. Στην αγορά ενός κανονικού αγαθού που βρίσκεται σε ισορροπία έχουμε τις παρακάτω μεταβολές:

- i) μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών.
- ii) βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής.

Από την ταυτόχρονη αυτή μεταβολή προκύπτει:

- α. αύξηση της τιμής ισορροπίας και μείωση της ποσότητας ισορροπίας.
- β. μείωση της τιμής ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μπορεί να αυξηθεί, να μειωθεί ή να παραμείνει σταθερή.
- γ. αύξηση της τιμής και της ποσότητας ισορροπίας.
- δ. αύξηση της ποσότητας ισορροπίας, ενώ η τιμή ισορροπίας μπορεί να αυξηθεί, να μειωθεί ή να παραμείνει σταθερή.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

A1. α -Σ, β -Λ, γ -Λ, δ -Σ, ϵ -Σ

A2. γ

A3. β

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Με τη βοήθεια των κατάλληλων διαγραμμάτων (να χρησιμοποιήσετε στυλό) να εξηγήσετε τις περιπτώσεις:

B1. Μεταβολή μόνο στη ζητούμενη ποσότητα.

Μονάδες 7

B2. Μεταβολή μόνο στη ζήτηση.

Μονάδες 7

B3. Ταυτόχρονη μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας και της ζήτησης.

Μονάδες 11

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

B1. Σχολικό βιβλίο κεφάλαιο 2^ο, § (7) α) συμπεριλαμβανομένου σχήματος.

B2. Σχολικό βιβλίο κεφάλαιο 2^ο, § (7) β) συμπεριλαμβανομένου σχήματος.

B3. Σχολικό βιβλίο κεφάλαιο 2^ο, § (7) γ) συμπεριλαμβανομένου σχήματος.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Μια υποθετική οικονομία η οποία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της πλήρως και αποδοτικά και με δεδομένη τεχνολογία, παράγει τα εξής δύο προϊόντα Ω και Ζ, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	Ποσότητες αγαθού Ω	Ποσότητες αγαθού Ζ	Κόστος Ζ (σε μονάδες Ω)	Κόστος Ω (σε μονάδες Ζ)
A	600	0		
			;	;
B	400	175		
			2	;
Γ	300	;		
			;	0,25
Δ	;	250		
			;	;
E	0	275		

Γ1. Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό, κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, όπου είναι απαραίτητο).

Μονάδες 8

Γ2. Πόσες μονάδες του αγαθού Ω πρέπει να θυσιαστούν, προκειμένου να παραχθούν οι πρώτες 200 μονάδες του αγαθού Ζ.

Μονάδες 5

Γ3. Έστω ότι μεταβάλλεται κατά 50% η παραγωγή του αγαθού Ω, λόγω βελτίωσης της τεχνολογίας παραγωγής του. Να κατασκευάσετε το νέο πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας (μονάδες 3) και σε κοινό διάγραμμα την αρχική και τη νέα Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων της οικονομίας (να χρησιμοποιήσετε στυλό). (μονάδες 5)

Μονάδες 8

Γ4. Να χαρακτηριστούν, χωρίς υπολογισμούς, οι συνδυασμοί ποσοτήτων παραγωγής των δύο αγαθών που βρίσκονται ανάμεσα στις δύο καμπύλες, σε σχέση με την αρχική και τη νέα Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων της οικονομίας.

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ1.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	Ποσότητες αγαθού Ω	Ποσότητες αγαθού Ζ	Κόστος Ζ (σε μονάδες Ω)	Κόστος Ω (σε μονάδες Ζ)
A	600	0		
			1,14	0,87
B	400	175		
			2	0,5
Γ	300	225		
			4	0,25
Δ	200	250		
			8	0,12
E	0	275		

$$KE_{Z A \rightarrow B} = \frac{\Delta \Omega}{\Delta Z} = \frac{600 - 400}{175 - 0} = 1,14,$$

$$KE_{\Omega B \rightarrow A} = \frac{\Delta Z}{\Delta \Omega} = \frac{175 - 0}{600 - 400} = 0,87,$$

$$KE_{Z_{B \rightarrow \Gamma}} = 2 \Rightarrow \frac{\Delta\Omega}{\Delta Z} = 2 \Rightarrow \frac{400 - 300}{Z_{\Gamma} - 175} = 2 \Rightarrow Z_{\Gamma} = 225,$$

$$KE_{\Omega_{\Gamma \rightarrow B}} = \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} = \frac{225 - 175}{400 - 300} = 0,5,$$

$$KE_{\Omega_{\Delta \rightarrow \Gamma}} = 0,25 \Rightarrow \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} = 0,25 \Rightarrow \frac{250 - 225}{300 - \Omega_{\Delta}} = 0,25 \Rightarrow \Omega_{\Delta} = 200,$$

$$KE_{Z_{\Gamma \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta\Omega}{\Delta Z} = \frac{300 - 200}{250 - 225} = 4,$$

$$KE_{Z_{\Delta \rightarrow E}} = \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} = \frac{275 - 250}{200 - 0} = 8,$$

$$KE_{\Omega_{E \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} = \frac{275 - 250}{200 - 0} = 0,12$$

Αρετήρια το μέλλον

Γ2. Το κόστος ευκαιρίας παραμένει σταθερό μεταξύ διαδοχικών συνδυασμών (δηλαδή η κλίση της ΚΠΔ δε μεταβάλλεται), επομένως ισχύουν οι παρακάτω υπολογισμοί :

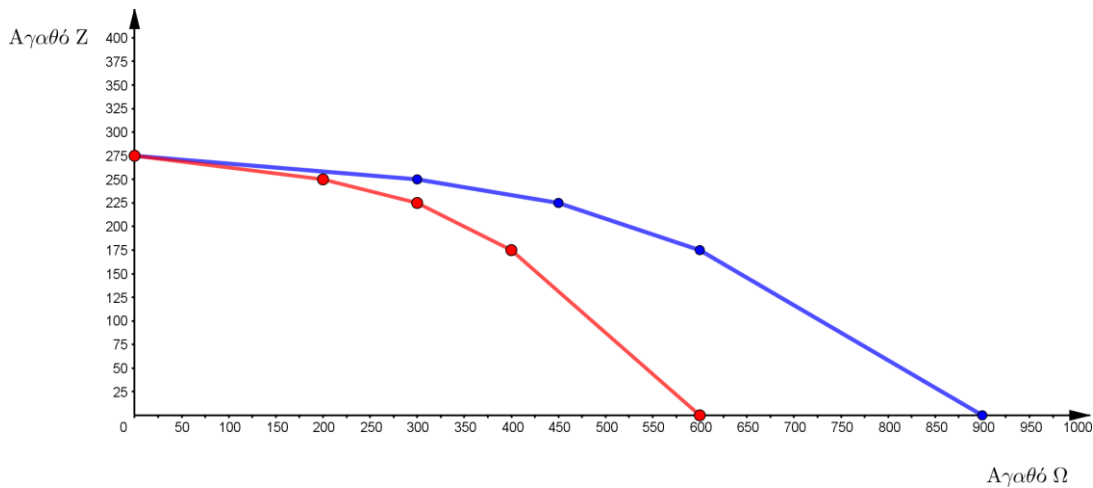
ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	Ποσότητες αγαθού Ω	Ποσότητες αγαθού Z	Κόστος Z (σε μονάδες Ω)
B	400	175	
B'	$\Omega_{B'}$	200	2
Γ	300	225	

$$KE_{Z_{B \rightarrow \Gamma}} = KE_{Z_{B \rightarrow B'}} \Rightarrow 2 = \frac{400 - \Omega_{B'}}{200 - 175} \Rightarrow \Omega_{B'} = 350,$$

Η παραγωγή των πρώτων 200 μονάδων του αγαθού Z απαιτεί θυσία : $\Delta\Omega = \Omega_A - \Omega_{B'} = 600 - 350 = 250$ μονάδες.

Γ3. $\Omega' = \Omega + \frac{50}{100} \cdot \Omega = 1,5\Omega$

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	Ποσότητες αγαθού $\Omega' = 1.5\Omega$	Ποσότητες αγαθού Z
A'	900	0
B'	600	175
Γ'	450	225
Δ'	300	250
E'	0	275

- Γ4. Οι συνδυασμοί ποσοτήτων του ερωτήματος θεωρούνται εφικτοί με υποαπασχόληση των συντελεστών παραγωγής (δηλαδή χωρίς πλήρη και αποδοτική αξιοποίηση των συντελεστών παραγωγής) ως προς την νέα ΚΠΔ, καθώς βρίσκονται αριστερά της ενώ οι συνδυασμοί αυτοί είναι ανέφικτοι ως προς την αρχική ΚΠΔ καθώς βρίσκονται δεξιά της.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά μία επιχείρηση η οποία λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο:

Συνολικό Προϊόν (Q)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Μέσο Μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό Κόστος (MC)
0	0	–	–
1	4	4	4
2	6	3	;
3	9	;	3
4	14	3,5	;
5	;	4,8	10
6	42	7	18

Δ1. Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό, κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς

Μονάδες 4

Δ2. Να παρασταθούν γραφικά σε κοινό διάγραμμα οι καμπύλες του Μέσου Μεταβλητού Κόστους (AVC) και του Οριακού Κόστους (MC) (μονάδες 6). Σχολιάστε την πορεία του Μέσου Μεταβλητού Κόστους (AVC) και εξηγήστε πού οφείλεται αυτή (να χρησιμοποιήσετε στυλό). (μονάδες 3).

Μονάδες 9

Δ3. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης και να εξηγήσετε πώς προκύπτει.

Μονάδες 6

Δ4. Ποια επίδραση θα έχει στην καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης καθεμιά από τις παρακάτω μεταβολές;

α) αύξηση του εργατικού μισθού.

β) βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής.

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

$$\Delta 1. \quad MC_2 = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} = \frac{6-4}{2-1} = 2$$

$$AVC_3 = \frac{VC_3}{Q_3} = \frac{9}{3} = 3$$

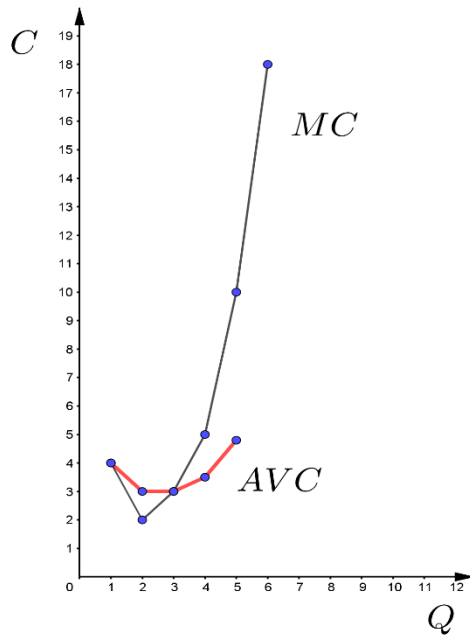
$$MC_4 = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} = \frac{14-9}{4-3} = 5$$

$$MC_5 = \frac{\Delta VC}{\Delta Q} \Rightarrow 10 = \frac{VC_5 - 14}{5 - 4} \Rightarrow VC_5 = 24$$

Έτσι ο πίνακας γίνεται:

Συνολικό Προϊόν (Q)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Μέσο Μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό Κόστος (MC)
0	0	–	–
1	4	4	4
2	6	3	2
3	9	3	3
4	14	3,5	5
5	24	4,8	10
6	42	7	18

- Δ2.** Σελ. 65 : «Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους δείχνει τη σχέση ανάμεσα στο μέσο μεταβλητό κόστος και την ποσότητα παραγωγής. Το μέσο μεταβλητό κόστος στην αρχή μειώνεται και μετά αυξάνεται. Αυτό οφείλεται στο Νόμο της φθίνουσας Απόδοσηςνα αυξάνεται.» Σελ. 65

- Δ3.** Ο ακόλουθος πίνακας αποτελεί τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης όπου $P=MC$.

Σημεία	P	Q_s
A	3	3
B	5	4
Γ	10	5
Δ	18	6

Σελ. 79 § (2) σχολικό βιβλίο «Επομένως, η επιχείρηση θα πρέπειπροσφοράς της επιχείρησης.»

- Δ4.** α) Η αύξηση του μισθού των εργαζομένων θα μειώσει την προσφορά. Σελ. 83 § 5 (α) : «Αν υπάρχει...μετατοπίζεται αριστερά...».
 β) Η βελτίωση της τεχνολογίας θα αυξήσει την προσφορά. Σελ. 83 § 5 (β) : « Η βελτίωση οδηγεί ...συντελεστών και με...» «Αν βελτιωθεί η τεχνολογία....προϊόν.».

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η φετινή δοκιμασία στις Αρχές Οικονομικής Θεωρίας δεν διαφοροποιήθηκε από τις απαιτήσεις των προηγούμενων ετών.

Έτσι, απαιτήθηκε γνώση σε πλάτος και βάθος της εξεταστέας ύλης, με ιδιαίτερη έμφαση στη θεωρία (ομάδα Β, Γ2, Δ2, Δ3 και Δ4), υπολογιστική ευχέρεια (ομάδα Γ) και ικανότητα γραφικών απεικονίσεων (ομάδες Β, Γ, Δ).

Συμπερασματικά, ικανοποίησε μαθητές που προετοιμάστηκαν συστηματικά, εξασκήθηκαν ποσοτικά και ποιοτικά, και πιθανόν να τους οριστικοποιήσει (λόγω του ειδικού συντελεστή των ΑΟΘ) την τελική τους επιλογή στο πεδίο των μελλοντικών τους σπουδών.

